

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám.

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

A kiadóhivatal

munkakörét *Hagelman
Károly* könyvkereskedő
vállalván magára, az előfizet-
ések, nyilvántartás és hirdetési
díjak és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások ide
intézendők.

Magyarország a külpoliti- kában.

A mai művelt világ a nemzete-
ket, s azok által képezett államo-
kat, mint az általános emberi fejlődés
egy-egy tényezőjét veszi számitásba.

Amelyik állam kimutatja, hogy
fejlődő képessége van, és létele nem
akadályozza az általános fejlődést,
azon állam megmarad. Amely állam
belsőleg romlott, belviszályai folyto-
nos veszedelmet jelentenek a szomszédos
államokra, vagy amelynek
elvi iránya ellentétben van a többi
államokkal, azt kikezdi, s ha lehet
megsemmisítik.

Igy szűnt meg a folytonos bel-
viszályokkal küzdő Lengyelország,
igy szorították vissza Törökországot.
Ellenben nagygyá fejlődött az
olasz egységért küzdő Piemont világ
hatalommá lett az elavult osztrák
rendszer ellenében nemzeti alapon
szervezkedett Poroszország.

A mi fejlődésünknek is első

feltétele tehát az, hogy ne enged-
jük elhatalmasodni belső zavarain-
kat, megtudjuk érteni az általános
fejlődés irányát, tudjunk ahhoz al-
kalmazkodni.

Európának érdeke az, hogy itt,
keleten legyen egy hatalmas állam-
szervezet, mely megtudja tartani az
egyensúlyt az itt érvényesülő két
erős áramlat, a pangermán és pán-
szláv áramlat közt.

Bármelyik áramlatnak tulhatal-
masodása megbontja az európai
egyensúlyt, veszélyt jelent a többi
nemzetekre.

A helyzet az, hogy Németor-
szág 8-10 millió német kivételével
már egyesítette a németiséget. Meg
van ott a közös érzés, a közös
együttműködés.

A németiséget tehát megbontani
ezidő szerint nem lehet politikai
cél, mert nem kecsegtet sikerrel.

Politikai cél csak az lehet,
megakadályozni, hogy a Németor-
szág a többi németiség bevonásával

olyan pozíciót foglaljon el, melynek
segélyével uralkodni tud ugy felet-
tünk, mint az egész Balkánon.
Oroszország a pánszláv politikát
képviseli. Politikájában még nagy
eredményeket nem ért el. Hiányzik
a társadalmi együttérzés, hiányzik
a közös célra működés. A körébe-
vont lengyeliséget beolvasztani, vagy
céljainak megnyerni képes nem volt.

Viszont minél több idő telik
el, a kisebb szláv nemzetekben,
annál inkább megerősödik a nemzeti
érzés, annál inkább kezdik a szláv
eszmét, mint csupán védelmi fegy-
vert használni nem az összszlávság,
hanem a saját megerősítésükre.

Akkor tehát, midőn mi saját
hivatásunkat felfogva, jövőnkért
küzdeni akarunk ezen kisebb szláv
nemzetekre kell vetnünk tekinte-
tünket; ezeket kell, ezeket lehet
körünkbe, befolyásunk alá vonni.

Ez volt az Árpádoknak, az
Anjouknak, Mátyásnak politikája.

Ha meg tudjuk győzni ezen
nemzeteket arról, hogy mi erősek

T Á R C S A.

A szerelmes asszony.

— A *Népjog* eredeti tárcája. —
Írta: SZENYÉRI ISTVÁN.

A nagyuri fényvel, keleti kényelem-
mel berendezett kis szobában ketten
ülnek egymással szemben egy kis kerek
asztal mellett. Egyik nő, a másik férfi és
mindkettő fiatal. A nő lehet 25 éves a férfi
28; de a nő kevesebbnek, a férfi többnek
látszik, meglehet, hogy ezt a csalódást a
nőnél a leányos hajviselet, a dúsán csip-
kézett, fodrozott könnyű fehér ruha — a
férfinál pedig a homlokon keresztül az
orráig húzódó sebhely okozza, mely amugy
is komoly arcát még érettebbé teszi.

A kis asztalon jobbról is, balról is
sakkfigurák hevernek, középen áll a sakk-
tábla, néhány fehér és fekete alakkal. A
történet helye egy felvidéki város; az
idő 1848.

A férfi, aki vértestiszti egyenruhát
visel, komolyan aggódik veszedelmes kelep-
cébe került királynéja miatt, azt mindenáron
menteni igyekszik. Az asszonyt nagyon
mulattatja ez a vergődés, hamis mosolyal
nézi a fiatal tiszt gondterhes arcát. Hanyag-
ul hátraveti magát a puha kereveten, de
a következő pillanatban gyorsan előre hajol,
megérinti rózsás ujjával ellenfele karját:

— Vigyázzon, barátom, ha ezt a lépést
elhibázza: elfogom a királyt.

— Oh, pedig ön, asszonyom, nagyon
kegyetlenül bánik foglyaival.

Hat azért akar futni előlem? szolt
még mindig mosolyogva, de tréfás nehez-
teléssel. — Oh engem nem lehet megcsalni.
Ön az egész játék alatt izgatott volt, minden
törekvése oda irányult, hogy mielőbb be-
fejezze a játszmát.

— Biztosítom, hogy . . .

A nő kicsiny tenyerét a beszélő aj-
kára tapasztotta, miközben a másik kezével
összekeverte a sakkfigurákat

— Nem akarom, hogy hazugsággal
terhelje a lelkiismeretét, ne játsjunk tovább.
Beszéljünk. Üljön ide mellém. Így ni!
Kis bolondom, Hajtsa a vállamra fejét,
azután mondja el bizalmasan azt a valamit,
ami annyira elfoglalja, ami annyira meg-
nyugózi gondolatait. De ne próbáljon felre-
vezetni, mert akhór igazán megharagszom.
Én tudom, hogy valami nagy csacsiságot
akar elkövetni, de én azt meg fogom
akadályozni.

— De Janka! Én igazán nem értem önt.

— Köszönöm édes barátom. Azt én
régén tudom Ön gonosznak tart engemet,
legalább is olyan gonosznak, mint Asasel
a pusztalaki démon, akinek a zsidók kecske-
bakt küldöztek, hogy megengeszteljek;
élvágyónak, mint Tamara tündére a kecses
Gruzia, aki a Darják sötét gödreibe csalta
áldozatait.

Most a fiatal tiszt volt a sor, hogy
betapassza a beszélő ajkát. Be is tapasztotta,
de édes csókkal. Keblére vonta a gyönyörű

asszonyt, ugy tartotta sokáig, mintha lelkét
is magába akarná szívni. Azután nagyot
lélekzett mindkettő, mint a fulladozó kap-
kodtak a levegő után. Milyen édesen lehetett
ezen kacagni!

— Jó vagy. Ismét szeretsz. Ismét az
enyém vagy, — suttogta a nő és szerelme
nyaka köré csavarta gazdag hajfonatát és
össze csókolta arcát egész a füle hegyéig.

— Most aztán beszélj, édes bolondom.
Következett az előbbi jelenet, csakhogy
most a férfi részéről.

— Eredj te golyhó. Egészen összegyü-
röd a csipkéimet.

Mikor aztán nem akart vége szakadni
a csókáradatnak, két tenyere közé szorította
a bohó fiu arcát, messze eltolta magától és
úgy nézett a szeme közé.

— Hohó barátocskám. Én rajtam nem
fogsz ki. Ha te nem akarsz beszélni, majd
beszélék én. Te a magyar táborba akarsz
átszökni.

A férfi idegesen ugrott fel, sápadt arc-
cal, szikrázó szemekkel állt a nő elé.

— Ki mondta ezt önnek?

— Csitt. Az ilyen hangra tett kér-
désre nem szokás felelni. Ül le csak mel-
lém, légy megint az én szerelmes bolondom.
Tehát ismétlem: te a magyar táborba
akarsz átszökni. Csitt! Egy szót se. Majd
én beszélek, te csak hallgass. Együtt ter-
vezetek Radomir hadnagygyal. Mindketten
bolondultok a szabadságért. Ő látszólag, te
igazán. Az lengyel, te magyar vagy. Téged
amolyan „jóérzelmű” magyarnak ismertünk,

akarunk és tudunk is lenni, de politikánknak sarkköve mindig a velünk szövetséges nemzetek szabadságának tisztelete lesz, akkor ezek mellénk fognak állani.

Tőlünk nem kell félniök, hogy őket beolvasztani iparkodunk, tudják, hogy erre képesek úgy sem lennének. Mig Oroszországhoz csatlakozás esetén őket mindig fenyegetné ez a veszedelem.

Ezen kisebb szláv nemzetekkel hatalmi szövetségbe lépve oly erőt képviselnénk, amelyet tisztelnie kell úgy Németországnak, mint Oroszországnak. Beleszólásunk volna Európa ügyeibe; vezetők volnánk s nem mint eddig — vezetettek.

Ingyen azonban semmisenm törtenik a világon. Meg kell küzdeni, dolgozni úgy a napi kenyérért, mint a jövőért.

Nekünk is dolgoznunk kell, ha célt akarunk érni.

A jelzett irányban az első lépés az, hogy iparkodjunk mindenfelé megszerezni az összeköttetéseket. Iparkodjunk megérteni azon nemzetek lelki világát, melyek szövetségét óhajtjuk. Iparkodjunk barátokat szerezni magunknak, de találjunk magunk közt is olyanokat, a kik áldozatot hoznak az eszméért, a kikben azon nemzetek

láthatnak barátokat és támogatókat.

Ezt a feladatot az állam, az állami hatalom nem teljesítheti. Ezt a társadalomnak kell magára vállalnia.

Ne mélyedjünk el tehát csak önmagunkba, ne használjuk ki az összes erőnket a belső küzdelmekre.

Tekintsünk kifelé s kövesse tekintetünket a munka.

Ez fogja megmutatni van-e jogosultságunk a fejlődésre, ha öntudatosan dolgozni, ha haladni képesek nem vagyunk, akkor maradunk elnyomott helyzetünkben, növeleges önálósággal, kiesufolt szabadsággal.

En bízom a nemzetben, a nemzeti erőben. Bízom abban, hogy lépésről-lépésre fogunk tudni tért hódítani, hogy minden magyar embernek nem csupán jelszava lesz, hanem meg is valósítja azt, hogy: mindig előre.

Krónika a hétről.

Március tizenötödike volt e héten és egy jelentős nyilatkozat hangzott el, amit a legnagyobb magyar fia tett Cegléden. Hogy a hosszú lejaratu szerződésnek befellegzett. Ausztria hiába is intrica, hiába tesz „nemzeti” kedveskedéseket a király. Most már meg fogtuk a magunk lova gyeplőit és haladunk előre. Nem engedjük magunkat mástól vezetni és ami javakat a magyar

föld terem, az maradjon csak itt mi közöttünk. Még a vámsorompókkal sem hagyjuk a fejünket elcsavarni. Ha sok tekintetben muszáj közösséget tűrnünk velük, legalább ez egyben, a gazdasági kérdésben legyünk önállóak.

A hétnek nagy és szomorú évfordulója volt. Kossuth Lajos tizenharmadik esztendeje immár, hogy e földben nyugszik. Amikor meghalt, a nemzet megrázkódott. A közélet úgy hitte, hogy Turinban nem csak Kossuth halt meg, hanem sirba szállt vele az eszme is, amely Magyarország számára megteremtette a demokráciát. Nem úgy lett. A százazrek a nagy temetés érzelmeiből megőrizték szívükben az újjászületett nemzeti érzést, amely aztán lassan, szinte észrevétlenül elárasztotta az egész országot és meglepetésszerűen jelentkezett. Azért nem is mondhatjuk, hogy gyásznapi volt a március huszadiki. Igazi nagyságok sohasem halnak meg. Szellemük feléled és közöttünk marad.

Az a radikális szellem, amely Kossuth ceglédi beszéde nyomán fakadt, legjobban dr. Nagy Dezső beszámolójában domborodik ki. A józsefvárosiak nagyműveltségű képviselője ezeket a dolgokat merete mondani:

Az udvar mindig hatalmi érdekeket vett tekintetbe és soha sem a nemzet érdekét. Annak idején a nemzetiségeket bujtották fel ellenünk, most az alkotmányért küzdő polgárság ellen a proletariátust küldték harcba azzal az ígérettel, hogy az ő kezükbe adják majd az ország kormányzatát. Ennek a harcnak tere éppen a VIII-ik kerület volt, a hol véres küzdelemmel tudta magát a terror alól az ország egyik legtekintélyesebb ujsága

aki sértésnek veszi, ha magyar származásával előhozakodnak. Olyan is volt eddig. Eddig, míg a hazád földjét nem tapostad. Én nem tudom, mi változtatott meg: a gulyák látása-e, a pislogó pásztortüzek, vagy a tilinkó hangja? Különben is ilyenek vagytok ti magyarok. II. Rakóczi Ferenc is olyan „jóérzelmű” magyar volt, mint te és mikor erre a földre lépett: egyszerre nemzeti hős lett belőle. Node: annak volt Longueval hadnagya, neked ott van Radomir.

— Megölöm a gazembert!

— Elhiszem. Hogyha a nyakához férsz. De most első dolog a te szép fejcskédet megmenteni.

— Eh! Csígvér. Végre is nem tudnak ellenem semmit se bizonyítani.

— Felugrott és felcsatolta a kardját.

— Hova akarsz menni?

— Szembe nézek azzal a gaz árulóval. — Tudtam. A férfiak minden ostobaságra képesek. Hanem mielőtt elmennél, légy szíves előbb kinézni az ablakon. Nos, mit látsz?

— Két fegyveres baka ógyeleg a kapu előtt.

— Most menj át a másik szobába: onnét az udvarra lehet látni.

— De hiszen ez gyalázat asszonyom!

— Lajos! Ne beszélj így az Istenért. Hát nem látod át, hogy én meg akarlak tégedet menteni. Hiszen csak magadra kellene hagynom, hogy a veszedelemben rohanj

— Bocsáss meg édes... édes, — szolt a fiatal tiszt meleg szeretettel s szenvedélyesen csókolta a szép asszony kezét. Most pedig engedj meg, hogy eltavozzam. Nem akarom, hogy itt fogjanak el.

— Itt bátorságban lehetsz. Ha innét kilépsz, akkor kezdődik rád nézve a veszedelem... Figyelj, mindent el akarok mondani.

Eddig csak ketten tudunk erről a dologról: férjem és én. Radomir hadnagy jelentette férjemnek, az pedig elég szeretetreméltó volt ezzel a hírrel azonnal hozzám jönni. Röviden beszélt és szigorúan. Kijelentette, miszerint nagyon jól tudja, hogy én mennyire érdeklődöm irántad s nem akarja a te meggyalázásoddal összezuzni a szívemet, annyival is inkább, mert jól tudja, hogy ezzel közöttünk áthidalhatatlan örvényt tamasztana. Azt akarja, hogy menekülj sőt elősegíti szökésedet. Szerzett alruhát. Azt magadra veszed. Megvárjuk, míg besötétedik. Akkor a cselédszoba ablakán át a szomszéd udvarra ereszkedél, a kerten keresztül a hátsó ajtón át a szobába menekülsz. Ott egy ember várakozik rád s ezzel a szóval köszönt: „Fenn a csillag”. Kövesd azt az embert bizalommal, ő a mi emberünk.

— Férjed tanácsolta ezt a tervet? Férjed, az ezredes? Szinte híhetetlen.

Eleinte engem is nagyon meglepett, hanem aztán nagyon is megértettem. Megfizettette magát, mint egy közönséges bandita. Megvalósította régi tervét, amiért eddig haszontalanul fáradozott. Minden ingatlan vagyonom átruházását kérte. Most olyan bizonyosra dolgozott, annyira magasra becsülte az árt, mit érte ajánl, hogy teljesen kész okmányokat hozott magával, nekem csak alá kellett írnom.

— És te aláírtad?

— Minden habozás nélkül.

A két szerelmes sokáig nézte egymást szótlanul.

II.

Másnap alkonyat felé az ezredes felesége szobájába lépett.

— Holnap délután tovább vonulunk asszonyom, — szolt feszesen elébe állva. — Ön természetesen itt marad, valószínűleg nem is találkoznak a hadjárat folyama alatt Reménylém, bele fog nyugodni kényyszerült elválásunkba, — tette hozzá gunyosan mosolyogva. — Jó mulatást kívánok önnek; ne felejtse el, hogy férje elég gazdag ember arra, hogy önnek minden szeszélyét kielégítse.

Az asszony megvető pillantással felelt a gunyolódásra.

— Ah! Kellemetlen talán önnek, hogy eszébe juttatom szegénységét?

— Csak az kellemetlen, hogy a bucsulátogatást nagyon hosszúra nyújtja.

— Önnek asszonyom mindig kellemetlen volt a kötelesség, nekem nem. Azon pedig, hogy itteni birtoka gazdát cserél, higgye el, nincs mit sajnálnia. Ha véletlenül a magyar ügy kerekedik felül: az ön neve, hazája ellenségei, az árulók közé lesz írva.

— Szép, hogy ön erre emlékeztet. Ha nem itt születtem is, ha idegen nemzet leányának vallom is magamat: ez a birtok, mely a fényes gondatlan élethez eszközöket adott — magyar föld, otthonom, hazám volt nekem. Kétség kívül szeretem is, ha céltudatosan nem nevelik bennem az ellenszenvet.

— Egészen megindít az ön megmozdult hazaszeretete.

Az asszony ingerülten lépett az ablakhoz, hatat fordított férjének, ezzel jelentve ki, hogy befejezettnek tekinti a bucsulátogatást.

felszabadítani. De a Burgban rosszul számítottak, mert a polgárság maga is kívánja a proletáriátusnak, az alkotmányba való bevonulását és így együttes erővel küzdenek majd a monarchikus hatalom leghatalmasabb támasza, a militarizmus ellen. Ő volt — úgy mond — az első, tizenhárom társával egyetemben, aki Polónyinak egy lap előzetes lefoglalása alkalmával tanúsított sajtóellenes intézkedését tudomásul nem vette. Inkább túrjuk a sajtó kinövésait, amit a büntetések szigorításával megszüntethetünk, de a sajtót magát, a szabadságnak ezt a fő biztosítékát, nem engedhetjük a hatalom prédájává. Különben is szűgyen egy olyan erkölcsi defectusba esni, hogy 48-as kormány, a mely létét éppen a sajtónak köszönheti, hogy az a sajtónak olyatén megrendszabályozását kívánja, amelylyel a törvénytelen kormány élt.

*

A képviselőházban a hét elején részleteiben is megszavazták az állami tanítók fizetésrendezésére vonatkozó törvényjavaslatot, majd sietve elintézték az ügyvédi rendtartás reformjáról szóló javaslatot. Apróbb ügyek elintézése után a képviselőház kapui két hétre bezárultak. — megkezdődött a husvétii vakáció. — A helyzet súlypontja a kiegyezési tárgyalásokon nyugszik. Az osztrák miniszterek [Budapesten] időztek és ugyancsak ki- és beforgattak a kiegyezés kérdésénoha a tárgyalásokról pozitív tudósítás alig jutott a nyilvánosságra, annyi mégis konstatálható, hogy a kiegyezés végleges megkötésétől még huzamos idő választ el.

H I R E K.

— **Kossuth emléklakoma.** Kossuth Lajos halála napjának tizenharmadik évfordulóján az egész ország hálás kegyelettel emlékezett meg a nemzet lánglelkű reformátoráról. Kossuth sírjára ezrével tettek le az emlékezés virágait, maga Kossuth Ferenc már kora reggel megjelent atyja sírjánál, hol a függetlenségi párt is helyezett el koszorút. A függetlenségi párt Kossuth-emléklakomát is rendezett, amelyen nagy számmal jelentek meg a párttagok s amelyen a Kossuth-serleggel Batthyány Tivadar gróf mondott felköszöntőt.

— **A Kaposvári 48-as Függetlenségi Kör** saját helyiségében 1907. év március hó 24. napján d. u. 4 órakor választmányi ülést tart.

— **Jótékonycélu hangverseny.** A kaposvári áll. s. községi polgári leányiskola az »Erzsébet Kör« tagjainak bevonásával és több tanügybarát szíves közreműködésével 1907. évi március 23-án d. u. 5 órakor a megyeház dísztermében jótékonycélu hangversenyt rendezett, melynek tisztá jövedelmét részben a tüdővész betegek számára Kaposvárott felállítandó szanatórium javára, részben pedig a kaposvári polg. leányiskola »Kegyeleti alap«-jának gyarapítására fordítják.

— **A répamag impregnálásáról.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület földmívelésügyi és növénytermesztő szakosztálya Kerpely Kálmán tanár elnöklésével ülést tartott, amelyen Ráosz Imre gazdasági akadémiai tanár tartott szakelőadást a répamag impregnálásáról és ennek gazdasági jelentőségéről. Az értekezetről szóló tudósítást részletesebben áttanulmányozva nekünk még volna néhány szavunk a tárgyhoz, mert mintha kis konkurrencia-izt éreznünk ki a dologból. Az értekezleten ugyan is magkereskedők is vettek részt és pedig olyanok is, kiknél nem szerezhető be az impregnált répamag. Az értekezletnek olyan színezete volt, mintha azt a gazdák védelmére tartot-

ták volna! Szép és nemes szándék, de talán nem is volt rá szükség, mert az impregnált répamag, melyet Ma utner Ödön budapesti magnagykereskedő hoz forgalomba, határozottan sokkal jobb a nem impregnáltnál. Az impregnált répamag 11 év óta elért sikereit nem lehet tudományos értekezletekkel kisebbiteni, mert azt ez ellen védi ezer meg ezer gazda, kiknél évenként át mindig jelesen vált be.

— **Gyászrovat.** Melhard Gyula esperes-plebános, Attala község általánosan szeretett és köztiszteletben állott lelkésze, a közelet buzgó munkása és kiváló történetíró e hó 23-án reggel fél 5 órakor élete 56-ik évében Attalában meghalt. Elhunytáról a következő gyászjelentést adta ki az igali egyházkerület papsága:

»Az igali egyházkerület papsága fájdalmas szívvvel tudatja, hogy főtisztelendő Melhard Gyula igali egyházkerületi esperes, attalái plebános, Somogyvármegye törvényhatósági bizottságának tagja, folyó hó 22-én reggel fél 5 órakor a haldoklók szentségeinek buzgó felvétele után rövid szenvedés következtében életének 56-ik, áldozásának 32-ik évében meghalt. A megboldogult hült tetemei folyó hó 24-én délután 4 órakor fognak az attalái temetőbe eltemettetni. Az engesztelő szentmise-áldozat 25-én reggel 8 órakor fog az Urnak bemutatni. Attala, 1907. március 22-én. Imádkozunk érte!«

— **Miniszter diszpolgárok.** Balatonfüreden Kossuth Ferenc és Darányi Ignác minisztereket a község diszpolgáiraiva választották. E határozatról a minisztereket táviratilag értesítették.

— **Szőlőbirtokosok,** kik szőlőket újra akarják beültetni, kérjenek ingyen és bérmentve számos műmelléklettel ellátott magyar vagy német vagy román vagy szerb nyelvű főarjegyzéket a »Millenium-telep«-től Nagyösz, (Torontálmegye.)

— **A pécsi országos kiállítás.** Folyó évi május hó 15-én nyitják meg ünnepélyesen a pécsi országos kiállítást.

— Isten önnel asszonyom. Megyek. Teljesítem egyedüli kívánságát. Ne felejtse el azonban, hogy én nagyra becsülöm a lelkes honleányokat.

Az ezredes egy pár lépést tett az ajtó felé.

— Pardon! Egy újságot kell még önnek mondanom. Kétségkívül érdekelní fogja.

Bondaváry hadnagyot elfogtuk a ketyei malomban.

A nő rémült arccal, tágranyilt szemekkel meredt férjére.

— Mondhatom, kemény dolog volt, — folytatta jóleső gyönyörrel. — Azt az istentelen ketyei malmot ön tudtom nélkül csusztatta tervünkbe. Már, már azt hittem, sikerül neki megmenekülni.

— Ön, ön fogatta el, aki megmentésének díját is felvette? — Tagolta a nő alig hallhatóan.

— Ördög és pokol! Csak nem gondolja ön, hogy az ellenséggel cimborálok. Önök engemet megcsaltak, rászedtek; én megcsaltam, rászedtem mindkettőjüket. Ez a büntetés. Nem tartozunk egymásnak semmivel se.

Mikor a szerencsétlen asszony magára maradt, erőtlennül összeesett. Sokáig feküdt ott mozdulatlanul. Azután sirt, zokogott, arcát a szőnyeg közé temetve vonaglott, mint a gyámoltalan féreg mikor rátaposnak.

Egészen besötétedett, mire annyira csillapodott fájdalma, hogy gondolkodni tudott.

— Mit tegyek, mihez fogjak. — ismételte gépiesen, — Megmenem, vagy én is vele halok, — ugrott fel végre szilárd elhatározással.

Gyorsan ruhát váltott, minden pénzét, ékszerét magához véve egy rejtékfolyosón át észrevétlenül elhagyta a lakást.

III.

Sűrű sötétség borul a kis mezővárosra. A barátok templomának toronyórája elütötte az éjfélt. Akit ébren talált ez az időpont, ijedten rántja fejére a takarót, hogy ne hallja a kísérteties kongást a kísértetek idején. Csak az örök virrasztanak, azok se jó kedvvel teszik, de parancsol nekik a kötelesség. Az pedig nagy úr, különösen katonáéknál. Ha olyan nagy úr nem volna a kötelesség, az a vén katona nem állna olyan mereven egy helyen, nem állná ki olyan nyugodtan a szakadó záport, mely makacs kitartással mossa az arcát; hanem oltalmat keresne amodább a felszer alatt. Pedig bizvást megethetné, mert hiszen jól be van zárva az ajtó, mely előtt áll. Csak-hogy azon az ajtón belül olyan értékes fogoly van, akit olyan zárral is kell biztosítani, aki a fejével felelős érte.

Bondaváry főhadnagy van ott, a szökevény, akit a következő nap felakasztanak.

— Brr! Nem szeretnék a bőrében lenni, — mormogja a katona, azután figyelmesen néz, mintha a fal mellett valami árnyat látna közeledni.

— Állj! Ki vagy? — Kiáltja lövésre készen tartva fegyverét.

— »Fenn a csillag« — feleli egy alig hallható hang.

A katona ismeri a jelszót s egészen közel engedí magához a lappangót.

— Csak gyorsan asszonyom, — suttogja. — Egy perc sincs veszteni való idő. Tudja, hogy az élettemmel játszom.

Csikorog a zár, nyílik az ajtó s a következő pillanatban ismét egyedül a katona őrhelyén.

— Vigyázzunk, hogy rá ne szedjenek, — dűnyögi. — Ám bucsuzzék el a szép asszony szeretőjétől, hiszen eléggé megfizett érte, de legyünk résen, hogy ki ne röpítse a kalitkából a drága madarat.

Az idő gyorsan mulik, a vén katona türelmetlenkedik.

Végre megjelent az ajtó előtt a szerelmes asszony, azaz: az asszony ruhájába bujt szökevény.

Valamit átadott a vitéznek, amit az mohó sietséggel a zsebébe csusztatott. A következő pillanatban azután nagyot koppant a feje, amittől előbb a falnak, majd meg a földre esett.

A szökevény, miután meggyőződött, hogy az örbe nem fog egyhamar visszatérni az élet, lázas sietséggel hányt le magáról a női ruhadarabokat, azután kedvesével együtt egymás kezét fogva a sötétség és zápor oltalma alatt elmenekült.

Az élet utáni vágy megkészszerzte a férfi erejét, a lángoló szerelem szárnyat kölcsönzött a gyenge nőnek és együtt birt futni az erős férfival.

Bondaváry telje en ismerte a környéket, tudta magát tájékozni a sötét éjben; ismerte a helyet, hol könnyebb átsusznai az őrvonalon: arra vette útját. Gyakorlott éles szeme áthatolt a sötétségben, meg tudta különböztetni az egyes tárgyakat; nem rohant vakon, hanem óvatos körültekintéssel.

Már közel voltak az őrvonalhoz. Hol már nem lehetett szaladni, hanem a földön kuszva kellett előre jutni. Gyakran megálltak hallgatóni. Sokszor azt hitték, hogy az

— **A szakcsi mandátum.** Tolnavármegye központi választmánya a szakcsi pótválasztást április hó 4-ére tűzték ki. A küzdelem Hainrikffy Pál 48-as és Huszár Károly néppárti jelöltek közt fog lefolyni, melyre mind a két párt erősen készül.

— **Gyászrovat.** Rusky János nyug vármegyei tisztviselő folyó évi március hó 19-én életének 48. évében elhunyt. Teme-tése nagy részvét mellett folyó hó 21-én ment végbe.

— **Rizó Jancsi második kiadásban.** Vérbeli grófkisasszony ismételte meg azt, amit egy nem vérbeli hercegnő cselekedett meg Festetits Vilma hozzámé Nyáry Rudához, a soproni cigányprimáshoz. A grófi család persze siratja a jó gyereket, a zárdanővendéket, de Nyáry Rudiné most még egy cseppet sem érzi magát siratni valónak. Csak az a kérdés, meddig tart ez az érzése? Hihető, hogy nem sokáig!

— **A Nap.** A fővárosi zszurnalisztika valóságos szenzációja A nap, mely ma az ország legfüggetlenebb, legszokimodóbb, legnépszerűbb és legelterjedtebb ellenzéki napilapja. A Nap a közönség rajongó szeretetétől kísérve, egy csapásra hódította meg a szíveket. Minden száma kész meglepetés és szenzáció. A Nap független, érdekes, tartalmas és teljes krónikása a napnak, s minden más lap megelőzésével már a kora reggeli órákban kapja kézhez a vidéki olvasó. A Nap felelős szerkesztője: Braun Sándor. Politikai cikkeinek legnagyobb részét Lengyel Zoltán, a magyar ellenzék e fényes nevű vezéralakja írja. Irodalmi főmunkatársa: Bródy Sándor. Belső dolgozó-társai: Ábrányi Emil, Bródy Sándor, Cholnoky Viktor, Erdély Jenő, Feld Aurél, Gábor Andor, Hacsk Géza, dr. Hajdu Miklós segéd-szerkesztő, Holló Márton, dr. Kalmár Antal, Kemény Simon, Lengyel Zoltán, Nadas Sándor, Pasztor Árpád, Székely Miklós, Szabolcs Balint, Szép Ernő. Ez a névsor — élén Braun Sándor szerkesztővel — kész

örjárat léptei zaját hallják, pedig az csak szíveik dobogása volt.

A férfi tudta, hogy milyen távolságra vannak fölállítva az őrszemek, azt a távolságot igyekezett megfelelni.

Távolról egyik őrszem kialtása hangzott.

— Jön az örjárat, — suttogta a férfi.

Most visszafelé csusztak néhány lépésnyire egy bokor védelme alá. A férfi egyik kezével kedvesét ölelte, a másikkal pisztolya agyát szorongatta. Azt is ez az angyal vitte neki. Két töltés volt benne; ők is ketten voltak.

— Ha fölfedeznek: együtt halunk meg suttogta a nő.

A férfi nem szólt, csak még szorosabban ölelte magához.

Az örjárat már a szomszédos őrszemhez ért, azután elvonult előttük, hogy át vigye a másik őrszem jelentését is.

Meg voltak mentve. Szerencsésen átcsusztak az őrvonalon. Már csak tíz lépésnyire voltak az erdőtől. Fölugrottak, hogy futva elérjék.

Egy lövés dördült el. A tabori őrnök is jó szeme volt.

A férfi térde megcsuklott, erőtlennül esett össze.

— Hagyj magamra, én veszve vagyok, — mondotta alig hallhatólag.

A nő letérdelt és megcsókolta ajakát.

— Nem távozom mellőled. Ha meghalsz, oda is veled megyek, — suttogta és magába szivta kedvese utolsó lehelletét...

Abban a pisztolyban, melyet előbb a férfi szorongatott, most már csak egy töltés maradt. A másik a szerelmes asszony lelkét röpitette az imádott férfi lelke után.

programm. Hangban, tartalomban, formákban, színekben s elevevényben új ez az ujság. Valósággal zászlóvivője A Nap a magyar függetlenségi törekvéseknek és úgy politikai, mint ujságírói sikerei óriási tényezővé tettek. A Nap hasábjain tükröződik a leghivebben a magyar közönség érzelmevilága. Külön szenzációja, hogy a legkorábban megjelenő ujság a legolcsóbb is. Egy szám ára 4 fillér (2 kr), előfizetési ára egész évre 16 korona, félévre 8 kor., negyedévre 4 kor., egy hónapra 1 kor. 40 fillér (70 krajcar). Az érdeklődőknek A Nap kiadóhivatala (Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 9. sz.) készséggel küld mutatónyvszámot.

— **Fidibusz** Ötlet és vidámság köszöntött be a „Fidibusz” című új fővárosi élelappal, mely csupa vidámság, elmésség, ragyogó jókedv, pajkos guny. Képei és rajzai is nagyszerűek. Minden pénteken délben már kézhez kapja a vidéki olvasó is. A „Fidibusz”-t a fényes tehetségű Heltai Jenő szerkeszti; főmunkatársai: Ambrus Zoltán és Molnár Ferenc, ez a két brillians talentum. Karrikaturái javát Linek Lajos, Vesztróczy Manó, Paulini Béla, Feiks, Vadasz, Erdey, Oláh, Süle, Csukássy, Kóber, Kondor, ezek a kitűnő magyar festőművészek rajzolják. A lap állandó munkatársainak sora is fényes: Ábrányi Emil, Herczeg Ferenc, Ignotus, Erdély Jenő, Pasztor Árpád, Hajdu Miklós, Kemény Simon, Nadas Sándor. A „Fidibusz” legalább 16 oldal terjedelemben a legolcsóbb élelapp. — Mesésen olcsó! Előfizetési ára: egy évre 6 korona, fél évre 3 korona, negyedévre 1 korona 50 fillér, egy hónapra 50 fillér. Egy szám ára (5 krajcar) 10 fillér. Mutatónyvszámot készséggel küld a „Fidibusz” kiadóhivatala (Budapest, Rökk Szilárd utca 9 szám.)

— **Legelterjedtebb, legolvasottabb, legkedveltebb** Szinte a köztudatba atment már ez a három jelző a Pesti Hirlap-pal kapcsolatban. S ha úgy elterjedt s ha oly kedvelt e lap a magyar olvasóközönség köreiben: bizonyára oly erényeknek köszönhető, melyekkel más lapok kevésbé dicsekedhetnek. Valóban: mindig radikálisan szabadelvű volt; függetlenségét mindig meg tudta őrizni váltakozó kormányokkal, pártokkal és politikai irányzatokkal szemben; mindig hű maradt a demokraciá eszméihez és erényeihez. Tartalomra nézve legbővebb s vannak rovatai, melyek népszerűségét rendkívüli módon fokozták; ilyen a Szerkesztői üzenetek rovata (naponta több, mint más lapokban egész heten), a Színház, zene és képző művészet rovata, mely egyenesen vezető szerepet vsz a napi sajtóban; az Esti levelek és Kis komédiák, melyekhez ugyancsak Tóth Béla az Esti levelek szellemes írója, aprilistól kezdve rendkívül érdekes s a sajtóban egyedül álló új rovatot nyit. Sport-rovata a legbővebb s még a különben legkimerítőbb tőzsei tudósításai sem nélkülözik a szivderítő humort. Hölyg-olvasói kedveményes áron rendelhetik meg a ma legjobbnak elismert divatújságot: a Szabóné-Nogáll Janka szerkesztésében megjelenő Divat-Salont. Mindezeket felül hirdetésekre is legalkalmasabb épen nagy elterjedtségénél fogva. Hogy a közönség — már a vidékről is — mennyire igénybe veszi az Apró hirdetések rovatát: fényesen bizonyítja, hogy napról-napra háromszor annyi található a Pesti Hirlap-ban, mint más lapokban s vasárnaponként gyakori a 10—12 oldal apró hirdetés, amire még magyar lapnál nem volt eset. Ilyenformán a maguk részéről is csak ajánlhatjuk az új évnegyed alkalmából megrendelésre a Pesti Hirlap ot, melynek előfizetési ára negyedévre 7 korona, a Divat-Salonnal együtt 9 korona; de megrendelhető 2 óra is 4 korona 80 fill., egy óra is 2 kor. 40 fillér előfizetési áron, mely legcélszerűbben postai utalványon küldhető a Pesti Hirlap kiadóhivatalába (Budapest, V., Vaci-körút 78).

K Ü L F Ö L D

Zsidóüldözés Romániában.

Romániában ismét kezdik üldözni a zsidókat. Kifosztják a zsidók boltjait és lángba borítják a városokat, a huligánok pedig rabolnak és gyilkolnak. A kormány tehetetlen a zavargásokkal szemben, mert nem rendelkezik eszközökkel, hogy a nyugalmat helyreallítsa. Botosan várost a parasztok egészen elpusztították. A mozgalom a határszéli Burgynemi községre is kiterjedt. A zsidók tömegesen menekülnek Jaskányba s sok ezren, többnyire nők és gyermekek lépik át a határt A zendülés aggasztó mérveket öltött.

A novibazári lázadás.

A novibazári szandsakban, minden hivatalos szépítgetés dacára, igen nyugtalanító a helyzet. A forrongás eddig Novibazárban (a szandsák fővárosában) és onnan keletre eső vidéken keletkezett; most már a bosnyák határ felé terjed. Szjenicában tegnapelőtt törökök és keresztények megtámadták a konakot (a községházat). A csapatok fegyverüket használták. Néhány ember elesett, többen megsebesültek. A bazárt bezárták. Szjenica, ezen véres összeütközés színhelye, 40—50 kilométernyire fekszik Prepoljetól, a hol helyőrséget tartunk. A mozgalom bevallott oka az új aprómarha-adó, de kétségtelenül szerepet játszanak politikai okok is a forrongás előidézésében. Kitészik ez abból is, hogy az elgületlenek vezérei (Haliz Ramo és Hifzi Mucsinovics aga) tömegesen csóditik az albánokat Novibazárba, Novivárosba és Szjenicába, az akció központjaiba.

A helyzet Oro-zországban.

Nemcsak a kormánynyilatkozat, hanem Stolypin második beszéde is, a melyben kijelentette, hogy ellenzéki dumával is dolgozni akar, beható tanácskozások eredménye. A legutóbbi passzust a nemességi párt sürgetésére vették fel, a melynek, tekintettel a jelenlegi kedvezőtlen pénzügyi viszonyokra kellemetlen volna, ha a dumát most újból feloszlatnák. A beszéd végét Stolypin maga szerkesztette; a bürokratikus köröket azonban a beszéd nem elégitette ki.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Rusa Ernő.

Manhold Kálmán

KULA, Bácsme gyének a Telecska magaslatán fekvő JOLÁNFÖLDI szőlőoltvány és kertészeti bérletén tavaszi szállításra kapható:

1. Szokvány minőségű, minden alanyon fajtisztán, sima és gyökeres zöldoltvány.
2. Amerikai és európai sima és gyökeres vessző.
3. Alma-, körte-, barack- és kajszinfák 1, 2, 3 éves oltványok a legkiválóbb fajokban.
4. Gleditsia és Maclura Aurentiaca élősvény, a melynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen sűrűk semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellenáll.

Kívánatra név- és árjegyzéket készséggel küldök.

Szíves megkereséseket kér

Manhold Kálmán,
nagybérli.

Biztos gyógyulást

talál
mindenki a felette fájdalmas bajok

**Rheuma
Csuz
Ischias
Zsába ellen,**

ha csak egyszer is megpróbálja
AZ ÚJ SZERT.

"SAMOL" egy kenőcs, mely K. 1-50 és K. 2-50-es (sokáig tartó) tubusokban a legtöbb gyógyszer-tárban kapható.

SAMOL

Ha lakóhelyén lévő gyógyszer-tárban "SAMOL" meg nem volna raktáron, tessék írni a fentiek-tárhoz.

FILO JÁNOS gyógyszerész Budapest, Mátyás-tér 3.

"Samol" oly eddig ismeretlen, hatásos alkatrészt tartalmaz, melynek előállítása a legtöbb államban szabadalmazva van. A budapesti ker. betegsegélyző pénztár kórházában, más számos kórházban, orvosok és magánosok által kipróbálva. Használati utasítás és orvosi vélemények minden tubusnál.

Ne higgye el, hanem győződjék meg róla,

hogy van cég, ahol hihetetlen olcsón, (értsd: nem a minőség rovására olcsón) vásárolhat és zárolhat:

első minőségű, selyem szitaszövetet, keveretlen tiszta gépkenő-olajat, henger- és kenő-olajat, eredeti „Uszó” kocsikenőcsöt, surlódásmentesítő tömítőanyagokat, szerelvényeket, malomszerszámokat, eszközöket, vasrészeket, modern közlőműveket, szijakat.

Ez a cég:

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA,

műszaki iroda és raktár. Gépszij-gyár.

BUDAPEST, V., Váci-körut 26. szám.

A NAP

A magyar ujságírás szenzációja, Magyarország legfüggetlenebb és legelterjedtebb napilapja.

Felelős szerkesztője: **Braun Sándor.**
Politikai főmunkatársai: **Bródy Sándor,**
Lengyel Zoltán és dr. Kalmár Antal.

A NAP a 48-as eszmény leghivebb katonája és a 67-es politika kérlelhetetlen üldözője.

A NAP már kora reggel megérkezik a vidékre. -

A NAP nemcsak a legkitünőbb lap
de a legolcsóbb is.

Egy szám ára **2** krajcár.

Előfizetés: negyedévre **4** korona, egy hónapra
1 korona **40** fillér.

Mutatványszámot készséggel küld: **A NAP kiadóhivatala**
VIII. kerület, Rökk Szilárd-utca 9. szám.

FIDIBUSZ

! A legkitünőbb és legolcsóbb élclap !

Szerkeszti: **HELTAI JENŐ.**

Főmunkatársak: **Ambrus Zoltán,**
Molnár Ferenc, Herczeg Ferenc,
Ignotus, Szomori Dezső.

Képei javát: **Linek Lajos,**
Vesztróczy Manó, Paulini
Béla Feiks, Vadász, Erdey,
Oláh, Süle, Csukássy, Kober
és **Kondor** rajzolja.

Péntek délben már kézhez kapják a vidéki előfizetők

a **FIDIBUSZ-t.**

Előfizetési ára páratlanul olcsó:

Egész évre **6 K** | Negyedévre **1.50 f.**
Félévre **3 K** | Egy hóra **50 fillér.**

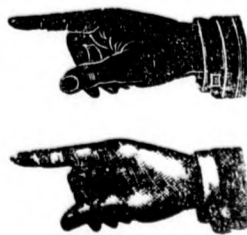
Egy szám ára **5** kr. (10 fill.)

Friss, vidám, pajkos, eredeti, eleven, érdekes, bátor, díszesen illusztrált heti élclap.

Mutatványszámot kívánatra ingyen küld
a **FIDIBUSZ** kiadóhivatala
BUDAPEST, RÖKK SZILÁRD-UTCA 9.

Lapunk nyomdájában
egy tanuló
felvétetik.

Világhírűek az eredeti Remington-Standard írógépek!

Igen kényelmes havi részletfizetésre is szállítjuk.

Bemutatjuk működésben országszerte bárhol levélbeni megkeresésre, saját költségünkre és minden vételkötelezettség nélkül, vétel esetén pedig az egyszerű beoktatást 2-3 óra alatt díjmentesen teljesítjük.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

GLOGOWSKI ÉS TÁRSA BUDAPESTEN,

VI. Andrásy-ut 12. sz. — Fiók: TEMESVÁR, Zápolya-utca 5. sz.

Ezen formuláré lemetszendő és beküldendő hozzánk azáltal, aki írógépünk díjmentes bemutatását kívánja.

T. Glogowski és Társa cégnek Budapest, VI., Andrásy-ut 12.

Beleegyezem, hogy egy darab Remington-írógépet saját költségére nálam esetleg vétel céljából vételkötelezettségem nélkül bemutasson.

Kelt _____

alírással.

Szőlőoltványok!

Hiányok pótlására. Két éves, száza 20 korona.

Telepítésre. Gyökeres zöldoltvány, ezre 160 kor., sima 90 kor.

Fásoltvány I. 200 kor., ez szépség-hibával 90 kor.

Mind Riparia portalis alanyon, a legjobb és legbőtermőbb bor-és csemege fajokban.

HEGYI BOR legolesőbban.

Árjegyzék ingyen.

Székely I. József
Gyöngyös.

Eötvös Lajos és Társai

kereskedelmi kertészete és magkereskedése
TARCAL. (Zemplénmegye.)

1000 db.	Gleditschia esemete	4 kor.
1000 „	2 éves akácesemete	10 és 15 „
1000 „	1 „ „	4—5 és 16 „
1000 „	Vadalmá-esemete	12 és 20 „
1000 „	Vadkörte „	14 és 25 „
Nagyvirágu kerti diszszekfü tövek		
10 darab		120 „
2 éves bokorrózsák 10 drb.	5 kor.	100 drb.
2 éves hónaposrózsák 10 drb.	5 kor.	
100 darab		35 „

Elsőrendü kerti magvak,
- virághagymák, disznövények a legolesőbb áron.

160 oldalas főárjegyzékünk kívánatra bérmentve.